

Cultuur als levenselixer

Mark Mieras weet zijn enthousiasme over hersenen al jarenlang over te brengen door bestsellers zoals *Ben ik dat?* en *Liefde*. Nu vertelt hij zijn verhaal in het theater tijdens een dynamische lezing waarin wetenschappelijke experimenten op theatrale wijze verbonden worden met beeld, geluid en muziekfragmenten. Hij laat zien dat we niet zonder cultuur kunnen.

Mieras weet moeiteloos wetenschappelijke feiten interessant te maken voor heel veel mensen. De eer hiervoor geeft hij volledig aan het onderwerp. *"Hersenen zijn razend interessant. Hersenonderzoek brengt zoveel filosofische en praktische vragen naar voren. Vragen zoals: wie ben ik? Hoe word ik gelukkig? Dit zijn vragen die alle mensen raken. Daarom is het een feest om daarover te schrijven en te vertellen."* De stap naar het theater was voor hem heel logisch. *"Het theater heeft me altijd gefascineerd. Die intimiteit... Samen een wereld scheppen met haast niets, dat is*

prachtig. Die focus op verhalen en op de speelse mens. Er is geen mooiere plek om te vertellen en te laten zien wat die verhalen met ons doen. Waarom mensen moeten spelen om te overleven."

Hij is ervan overtuigd dat cultuur noodzakelijk is voor de mens. *"Hersenonderzoek laat ons zien dat mensen zichzelf scheppen. Iedere generatie doet dat opnieuw aan de hand van cultuur. We slijpen onszelf onder andere door te luisteren naar muziek, te dansen en van toneel te genieten. Op de dag dat we daarmee stoppen, grijpt de veroudering zijn kans en worden we straf en stijf in het hoofd."* De bezuinigingen op cultuur vindt hij erg onverstandig omdat hij vreest dat we het uitgespaarde geld in de toekomst drie keer kwijt zijn aan extra ziektekosten, werkverzuim en gemiste inventiviteit.

Maar kunnen we nog wel van cultuur genieten als we het als iets noodzakelijks gaan zien? *"Die noodzaak en het genieten horen bij elkaar. Theater geeft plezier en beroert ons juist omdat het*

raakt aan iets dat noodzakelijk is voor mensen. Waarom houdt een kind van rennen? Omdat zijn hersenen dat nodig hebben voor de motorische schors. Plezier heeft een diepe reden."

De titel van de voorstelling - *De Spelende Mens* - verwijst speels naar de titel van het boek *Homo Ludens* dat Johan Huizinga in 1938 schreef. Huizinga benadrukte hierin dat spel een wezenlijk onderdeel is van de menselijke cultuur. Mark Mieras: *"Als Huizinga zich in het moderne hersenonderzoek had kunnen verdiepen, dan zou hij verrast zijn geweest over zijn eigen gelijk."*

Zijn boodschap is duidelijk: de mens heeft cultuur hard nodig. De voorstelling is voor hem dan ook geslaagd als zijn publiek trots is dat het in het theater zit... én trots om een mens te zijn. *"Want dat is namelijk echt heel leuk en bijzonder."*

De theaterlezing van Mark Mieras vindt plaats op 20 januari.

